

EUROPE DIRECT
Prešov

2
2024

Newsletter

Informačné centrum EUROPE DIRECT-PREŠOV

„EÚ bližšia k obyvateľom Prešovského kraja a obyvatelia bližší k EÚ“

Akt o digitálnych službách začína v EÚ platiť pre všetky online platformy

Vo februári začal pre všetkých online sprostredkovateľov v EÚ platiť akt o digitálnych službách. Ide o prelomový súbor pravidiel, pomocou ktorého chce EÚ dosiahnuť bezpečnejšie, spravodlivejšie a transparentnejšie online prostredie.

Na základe aktu sú používatelia EÚ lepšie chránení pred nezákonným tovarom a obsahom. Zaručí ich práva na online platformách, na ktorých kontaktujú iných používateľov, zdieľajú informácie či nakupujú výrobky.

Nové oblasti zodpovednosti platforiem a posilnené postavenie používateľov

Všetky online platformy s používateľmi z EÚ (s výnimkou malých podnikov a mikropodnikov zamestnávajúcich menej než 50 ľudí a dosahujúcich ročný obrát nižší než 10 miliónov EUR) musia zaviesť opatrenia na:

Boj proti nezákonnému obsahu, tovaru a službám: online platformy musia používateľom poskytnúť prostriedky na nahlásenie nezákonného obsahu vrátane tovaru a služieb. Okrem toho budú online platformy musieť spolupracovať s „dôveryhodnými nahlasovateľmi“. Ide o špecializované subjekty, ktorých hlásenia budú platformy musieť spracúvať prioritne.

Ochranu maloletých: patrí k nej aj úplný zákaz reklamy zacielenej na maloletých na základe vytvárania ich profilov alebo ich osobných údajov.

Poskytovanie doplňujúcich informácií používateľom o reklame, ktorú vidia, napríklad prečo sa im zobrazuje a kto za ňu zaplatil.

Zákaz reklám zacielených na používateľov na základe citlivých údajov, ako sú politické alebo náboženské presvedčenie, sexuálne preferencie atď.

Informovanie používateľov, ktorí sa stretnú s moderovaním obsahu, o dôvodoch, prečo sa tak deje. Ide napríklad o odstránenie obsahu, pozastavenie účtu atď. Online platformy musia okrem toho odôvodnenia nahráť do databázy transparentnosti, ktorá sa aktom o digitálnych službách zriaďuje.

Zabezpečenie prístupu pre používateľov k mechanizmu na podávanie sťažností, ak chcú napadnúť rozhodnutie o moderovaní obsahu. Uverejnenie správy o svojich postupoch moderovania obsahu aspoň raz ročne. Jednoznačné informovanie používateľov o podmienkach.

Tieto informácie musia obsahovať aj hlavné parametre, na základe ktorých funguje systém na odporúčanie obsahu.

Určenie kontaktného miesta pre orgány i používateľov

Akt o digitálnych službách platí rovnako aj pre hostingové služby (napr. cloudové služby alebo systémy názvov domén, základné služby, ktoré používateľov prepájajú so žiadanými webovými stránkami), ako aj online sprostredkovateľov (napr. poskytovateľov internetových služieb či domén). Hostingové služby a online sprostredkovatelia musia v rámci aktu o digitálnych službách plniť osobitný súbor povinností.

Akt o digitálnych službách od konca augusta 2023 už platí pre 19 veľmi veľkých online platforiem a webových vyhľadávačov, ktoré boli do tejto kategórie (teda platformy s priemerne vyše 45 miliónmi používateľov mesačne) zaradené v apríli 2023. Ďalšie tri platformy zaradené do tejto kategórie v decembri 2023 musia najprísnejšie povinnosti vyplývajúce z aktu začať plniť do konca apríla. Všeobecné povinnosti však musia plniť už od zajtra.

Koordinátori digitálnych služieb v členských štátoch

Platformy, ktoré nefigurujú medzi veľmi veľkými online platformami alebo vyhľadávačmi budú pod dohľadom na úrovni členského štátu. Vykonávať ho budú nezávislí regulátori fungujúci ako vnútroštátni koordinátori digitálnych služieb. Ich úlohou bude zaručiť, že tieto platformy budú predpisy dodržiavať. Koordinátori budú dohliadať na presadzovanie aktu o digitálnych službách voči platformám so sídlom na ich území.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_24_881

Boj proti sexuálnemu zneužívaniu detí sa posilňuje vďaka novým trestnoprávnym pravidlám

Komisia prijíma návrh na aktualizáciu trestnoprávných pravidiel týkajúcich sa sexuálneho zneužívania a sexuálneho vykorisťovania detí. Sexuálne zneužívanie detí je ohavný trestný čin, ktorý sa v posledných rokoch výrazne rozvinul. Týmto revidovanými pravidlami sa rozširuje vymedzenie trestných činov a zavádzajú sa vyššie tresty a konkrétnejšie požiadavky na prevenciu a pomoc obetiam.

Dopĺňajú návrh nariadenia, ktorý Komisia predložila v roku 2022 a v ktorom sa internetovým spoločnostiam stanovujú povinnosti v rámci poskytovaných služieb odhaľovať, nahlásovať a odstraňovať materiál obsahujúci sexuálne zneužívanie detí.

Hrozba zneužívania je reálna a jej závažnosť sa v celej EÚ zvýšila. Na internete sa napríklad stále objavujú návody pre pedofilov, čo poukazuje na zvýšenú hrozbu pre najzraniteľnejšie osoby.

Zvýšená prítomnosť detí na internete, ako aj technologický vývoj vytvárajú pre zneužívanie nové možnosti. V roku 2022 bolo v EÚ nahlásených 1,5 milióna prípadov sexuálneho zneužívania detí.

Súčasnú pravidlá EÚ v tejto oblasti boli dohodnuté v roku 2011. Treba ich prispôbiť tak, aby zohľadňovali najnovší vývoj a posilnili prevenciu a ochranu obetí. Hlavné aspekty návrhu:

Rozšírenie vymedzenia trestných činov súvisiacich so sexuálnym zneužívaním detí vo všetkých členských štátoch: medzi tieto nové trestné činy patrí živé vysielanie sexuálneho zneužívania detí a držba a výmena návodov pre pedofilov. Novými pravidlami sa takisto aktualizujú vymedzenia trestných činov tak, aby zahŕňali aj materiál obsahujúci sexuálne zneužívanie detí vo forme „deepfake“ alebo vytvorený umelou inteligenciou.

Posilnenie trestného stíhania, prevencie a podpory: V návrhu sa stanoví dlhšia lehota, počas ktorej môžu obeť nahlásiť sexuálne zneužívanie, ktoré utrpeli, a podať žalobu voči páchateľovi.

Nové pravidlá takisto poskytnú obetiam právo na finančnú náhradu s cieľom riešiť dlhodobú ujmu, ktorú sexuálne zneužívanie deťom spôsobuje. Okrem toho sa od členských štátov vyžaduje, aby zaviedli koordinačný mechanizmus, ktorý umožní čo najlepšie využívať dostupné programy prevencie a pomoci obetiam.

Zintenzívnenie prevencie: Členské štáty sa tiež vyzývajú, aby zvýšili investície do informovanosti, a to najmä o rizikách online, aby bol internet pre deti a mladých ľudí bezpečnejším a kvalitnejším prostredím. Okrem toho sa stanovujú nové požiadavky, ktoré zabezpečia, že pri náboře pracovníkov na činnosti zahŕňajúce úzky kontakt s deťmi a do organizácií aktívnych v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí sa od uchádzačov bude požadovať výpis z registra trestov.

V záujme riešenia zásadného problému v boji proti sexuálnemu zneužívaniu detí sa takisto zavedie **povinné nahlasovanie** trestného činu aspoň pre **odborníkov, ktorí pracujú v úzkom kontakte s deťmi**.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_24_631

Zimná hospodárska prognóza 2024: Oneskorené oživenie rastu v kontexte rýchlejšieho zmierňovania inflácie

Po minuloročnom utlmenom raste vstúpilo hospodárstvo EÚ do roku 2024 oslabenejšie, ako sa očakávalo. V predbežnej zimnej hospodárskej prognóze Európskej komisie sa rast ako v EÚ, tak aj eurozóne v roku 2023 reviduje na 0,5 % (oproti úrovni 0,6 % predpokladanej v jeseňnej prognóze) a rast v roku 2024 na 0,9 % (oproti 1,3 %) v EÚ a na 0,8 % (oproti 1,2 %) v eurozóne. Očakáva sa, že v roku 2025 hospodárska činnosť ešte vzrastie, a to o 1,7 % v EÚ a o 1,5 % v eurozóne.

Inflácia sa má spomaliť rýchlejšie, ako sa predpokladalo na jeseň. Predpokladá sa, že podľa harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien klesne inflácia v EÚ z úrovne 6,3 % dosiahnutej v roku 2023 na 3,0 % v roku 2024 a na 2,5 % v roku 2025. V eurozóne sa očakáva jej spomalenie z úrovne 5,4 % dosiahnutej v roku 2023 na 2,7 % v roku 2024 a na 2,2 % v roku 2025.

Po pomalom štarte má rast v roku 2024 opäť nabráť na sile

Rast v roku 2023 brzdilo oslabenie kúpnej sily domácností, výrazné sprísnenie menovej politiky, čiastočné zrušenie fiškálnej podpory a klesajúci zahraničný dopyt. Vyhliadky hospodárstva EÚ, ktoré sa v druhej polovici minulého roka tesne vyhlo technickej recesii, zostávajú v prvom štvrtroku 2024 slabé.

Očakáva sa však, že hospodárska činnosť sa bude v tomto roku naďalej postupne zrýchľovať. Keďže inflácia naďalej klesá, oživenie spotreby by mal podporiť rast reálnych miezd a odolný trh práce. Napriek klesajúcim rozpätiam zisku by vďaka postupnému uvoľňovaniu úverových podmienok a pokračujúcej implementácii Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti mali prosperovať investície. Okrem toho sa očakáva, že po slabších minuloročných výsledkoch sa obchod so zahraničnými partnermi vráti do normálu.

Tempo rastu sa má od druhej polovice roka 2024 do konca roka 2025 stabilizovať.

Rýchlejší pokles inflácie oproti očakávaniam

Pokles celkovej inflácie v roku 2023 bol oproti očakávaniam rýchlejší, a to predovšetkým v dôsledku klesajúcich cien energií. V súvislosti so spomalením činností malo zmiernenie cenových tlakov v druhej polovici minulého roka dosah aj na ostatný tovar a služby.

Nižšie než očakávané výsledné hodnoty inflácie v posledných mesiacoch, nižšie ceny energetických komodít a slabšia hospodárska dynamika nasmerovali infláciu na strmšiu zostupnú trajektóriu, ako sa predpokladalo v jesennej prognóze. V najbližšom období sa však očakáva, že v dôsledku ukončenia energetických podporných opatrení vo všetkých členských štátoch, ako aj v dôsledku vyšších prepravných nákladov vzhľadom na narušenie obchodu v oblasti Červeného mora môžu vzniknúť určité tlaky na rast cien, no bez narušenia procesu klesajúcej inflácie. Predpokladá sa, že celková inflácia v eurozóne sa do konca prognózovaného obdobia bude pohybovať tesne nad cieľovou mierou ECB, oproti ktorej bude miera inflácie EÚ o stupeň vyššia.

Zvýšená neistota v kontexte geopolitického napätia

Túto prognózu sprevádza neistota na pozadí dlhotrvajúceho geopolitického napätia a rizika ďalšieho rozšírenia konfliktu na Blízkom východe. Rast prepravných nákladov v dôsledku narušenia obchodu v oblasti Červeného mora má mať podľa očakávania na infláciu len okrajový vplyv. Ďalšie prípady narušenia obchodu by však mohli viesť k opätovným výpadkom dodávok, čo by sa mohlo premietnuť do spomalenia výroby a zvýšenia cien. V domácom kontexte sú riziká základných projekcií rastu a inflácie spojené s tým, či sa v prípade spotreby, rastu miezd a rozpätí zisku podarí naplniť, resp. prekonať očakávania, ako aj s výškou úrokových sadzieb a ich trvaním. Hrozby naďalej predstavujú aj klimatické riziká a čoraz častejšie extrémne výkyvy počasia.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_24_730

Lahší prístup vidieckych oblastí k finančným prostriedkom EÚ vďaka súboru nástrojov Únie pre vidiek

Komisia spustila novú interaktívnu príručku, v ktorej sa mapujú všetky možnosti financovania vidieckych oblastí dostupné na úrovni EÚ. Fondy a programy EÚ, ktoré môžu podporiť udržateľný rast a blahobyt vo vidieckych oblastiach. Určenie najvhodnejšej možnosti však nie je pre potenciálnych príjemcov vždy jednoduché. V súbore nástrojov pre vidiek sa zhromažďujú možnosti financovania z 26 rôznych fondov EÚ, od spoločnej poľnohospodárskej politiky až po fondy súdržnosti, Horizont Európa a Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti.

Len niekoľkými kliknutiami môžu vidiecki podnikatelia a miestne orgány zistiť najlepšie dostupné finančné prostriedky, ktoré im pomôžu pri rozvoji ich projektu.

Cieľom tejto novovytvorenej **komplexnej brány k financovaniu a podporným iniciatívam EÚ**, ktoré sú k dispozícii pre vidiecke oblasti v EÚ, je vybaviť žiadateľov vedomosťami a nástrojmi potrebnými na **riešenie miestnych potrieb**.

Príjemcami môžu byť miestne orgány, inštitúcie, podniky, združenia a jednotlivci.

FINANCOVANIE A PODPORA VIDIECKYCH OBLASTÍ VO VŠETKÝCH JAZYKOCH EÚ

Nový nástroj ponúka automatické preklady do **všetkých jazykov EÚ**. Interaktívny vyhľadávač financovania umožňuje používateľom filtrovať existujúce systémy na základe viacerých kritérií:

ich úlohu alebo organizáciu;

činnosť, ktorú chcú vykonávať (napríklad zlepšenie infraštruktúry, riešenie spoločenských výziev, posilnenie miestneho hospodárstva, zvyšovanie odolnosti proti zmene klímy a udržateľnosti);

druh podpory, ktorú hľadajú: granty, finančné nástroje (ako sú úvery a záruky) alebo technická pomoc, ako sú poradenské služby, odborná príprava, mentorské programy, podporné siete atď.

Po zúžení výberu na najrelevantnejšie možnosti sú kľúčové informácie o súčasných programoch a iniciatívach ľahko dostupné v informačných prehľadoch, ktoré sa dajú vytlačiť. Vysvetľujú, ako je každá možnosť relevantná pre vidiecke oblasti, a obsahujú praktické podrobnosti, odkazy na výzvy a príslušné kontaktné miesta.

TIPY, USMERNENIA A INŠPIRATÍVNE PRÍBEHY

Súbor nástrojov pre vidiek poskytuje aj rozsiahle usmernenia o tom, ako čo najlepšie využiť dostupné príležitosti. Používatelia môžu získať inšpiráciu a preskúmať širokú škálu príkladov a **prípadových štúdií** a zistiť, ako sa finančné prostriedky EÚ a podporné mechanizmy už úspešne implementovali vo vidieckych oblastiach v celej EÚ. Na kliknuteľnej mape sú zobrazené mnohé inšpiratívne príbehy – napríklad družstvo Biovilla v Portugalsku sa stalo hlavným aktérom v oblasti **udržateľnosti a ochrany životného prostredia** tým, že vďaka **kombinácii súkromných fondov a fondov EÚ podporuje prírodný cestovný ruch, vzdelávacie programy a činnosti zamerané na obnovu krajiny**.

Organizácia Meridaunia v Taliansku na základe podobného prístupu podporuje popri miestnych poľnohospodárskych výrobkoch aj skúsenosti s **vidieckym, environmentálnym a kultúrnym cestovným ruchom**, čím posilnila konkurencieschopnosť a povesť oblasti Monti Dauni. V Rumunsku sa z fondov EÚ spolufinancovalo založenie výroby drevených hračiek, ktoré v súčasnosti vyvážajú po celom svete a vytvárajú niekoľko pracovných miest.

V oddiele o zdrojoch sa uvádzajú usmerňovacie dokumenty, správy a príručky o možnostiach financovania EÚ pre konkrétne odvetvia vrátane širokopásmového pripojenia, kultúry, vzdelávania, energetiky, životného prostredia a cestovného ruchu. Ďalšie podkladové materiály sú k dispozícii na stránkach Najčastejšie otázky a informácie [o](#) nich.

Súvislosti

Súbor nástrojov pre vidiek je súčasťou dlhodobej vízie Komisie pre silnejšie, prepojené, odolné a prosperujúce vidiecke oblasti v EÚ.

Vidiecke oblasti EÚ pokrývajú 83 % územia EÚ a sú domovom 30 % obyvateľstva EÚ. V roku 2021 Európska komisia predstavila svoju dlhodobú víziu pre vidiecke oblasti EÚ, v ktorej identifikovala výzvy a obavy, ktorým čelia, ako aj mnohé príležitosti, ktoré majú k dispozícii. Okrem všetkých fondov EÚ, ktoré prispievajú k podpore prosperujúcich vidieckych oblastí, sa vízia opiera o dva piliere, ktoré sa navzájom dopĺňajú: akčný plán pre vidiek a vidiecky pakt. V akčnom pláne sa navrhujú **štyri oblasti činnosti** Európskej komisie s cieľom podnietiť **silnejšie, prepojené, odolné a prosperujúce** vidiecke oblasti EÚ. Vidiecky pakt je rámcom pre spoluprácu medzi orgánmi a zainteresovanými stranami, ktoré sú ochotné konať v záujme rozvoja vidieka na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_24_656

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Informačné centrum Europe Direct Prešov organizuje program neplatených študentských stáží, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činností informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.

Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie a praxe
- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- pomoc pri príprave podujatí

Nutné predpoklady

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu: europedirect@sfpa.sk

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov sa nachádza vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/kontaktné podujatia o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie

Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:

- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnici, konzultanti, akademici).

Viac info: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk

Kde nás nájdete?

**17. novembra 6600/1, 080 01
Prešov, č.m. 93**

**europedirect@sfpa.sk
www.edpresov.sk**

**EUROPE DIRECT
Prešov**

[instagram.com/edpresov](https://www.instagram.com/edpresov)

facebook.com/edpresov

twitter.com/edpresov

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.

